

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 89/2022 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen polttoaineiden jalostukseen käytettävän raakaöljyn alkuperämaan ilmoittamisesta kuluttajalle

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Pia Kauman /kok näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KKV 89/2022 vp:

Millaisia toimia hallitus aikoo tehdä polttoaineiden alkuperämaan ilmoittamiseksi kuluttajille huoltoasemien tankkauspisteillä ja

miten hallitus aikoo lisätä polttoaineiden jalostukseen käytetyn raakaöljyn alkuperän läpinäkyvyyttä kuluttajille?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Työ- ja elinkeinoministeriön tiedossa ei ole raakaöljyn alkuperään liittyvää sääntelyä kansallisella tai kansainvälisellä tasolla. Tuotteiden alkuperän ilmoittamisen edellyttäminen polttoainejakelijoilta on vaikeaa, sillä huoltoasemien polttoainesäiliöissä on tuotteita useista eri eristä. Polttoaineiden tukkumyyjiltä sen sijaan on mahdollista pyytää vuosittaista yhteenvetoa raaka-ainehankinnoista.

Huoltovarmuuskeskuksen asianomaisen tuoteryhmän mukaan huoltoasemilla myytävät polttoaineet ovat useiden komponenttien sekoitteita. Niitä valmistetaan useista eri raakaöljyeristä, muista syöttöaineista ja uusiutuvista materiaaleista. Tällä hetkellä markkinointiyhtiöillä ei ole mahdollisuutta todentaa polttoaineiden alkuperämaita, koska niitä voi olla useita samassa polttoaine-erässä.

Sääntelyn puuttuessa kysymykseen liittyvässä tarkastelussa on keskitytty kuluttajansuojanäkökulmaan. Kuluttajansuojalainsäädännön noudattamista valvoo kuluttaja-asiamies. Jos kuluttaja-asiamies havaitsee, että elinkeinonharjoittaja ei noudata lainsäädännön vaatimuksia, hän voi ryhtyä kuluttajansuojalain mukaisiin toimenpiteisiin tilanteen korjaamiseksi.

Kulutustavaroiden, kuten kuluttajille tarjottavat polttonesteet, alkuperämaan ilmoittamisen osalta on vain vähän säännöksiä EU-lainsäädännössä (pois lukien elintarvikkeet). Kuluttajansuojalain (38/1978) 6 §:ssä kielletään totuudenvastaisten ja harhaanjohtavien tietojen antaminen esimerkiksi tuotteen alkuperän osalta. Kulutustavaran alkuperämaan ilmoittaminen on pakollista, jos ilmoittamatta jätetty tieto on oleellinen tietoisien ostopäätöksen tekemiseksi ja siten saa tai todennäköisesti saa keskivertokuluttajan tekemään ostopäätöksen, jota tämä ei muutoin tekisi. Kulutustavaroiden alkuperämaan voi aina halutessaan ilmoittaa vapaaehtoisesti. Vastuu kulutustavarasta annettavista tiedoista on tuotteen markkinoijalla tai sillä, jonka lukuun markkinointi tapahtuu

Euroopan komissio ehdotti vuonna 2013 alkuperämerkintävelvoitetta, joka olisi koskenut laajasti erilaisia kulutustavaroita. Ehdotus oli osa ns. tuoteturvallisuus- ja markkinavalvontapakettia. Jäsenvaltioiden kannat jakautuivat pakollisen alkuperämerkinnän osalta voimakkaasti. Suomi päätyi lopulta vastustamaan kulutustavaroiden pakollista alkuperämerkintää.

Helsingissä 21.3.2022

Elinkeinoministeri Mika Lintilä

VN/7471/2022-TEM-2

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: